

Fase	Peuterspeelzaal	Kleuterklassen	Begin basisschool	Midden basisschool	Einde basisschool	Middelbare school	Vervolgopleiding	Werk
								
	Komen veel prikkels af op nog niet gerijpte zintuigen.	Verschil met andere kinderen valt op voor het kind zelf.	Als jouw leertempo anders is: hoe zorgt school dan dat je tóch mee kunt doen?	Kind loopt vast in lesstof door uitleg die niet goed aansluit en door herhaling.	Problemen rondom activiteiten zoals schoolkamp en musical. Zorgen over schooladvies.	Nieuwe school, nieuwe regels, nieuwe (sociale) structuur.	Overgang naar zelfstandig leren en motiveren kan lastig zijn.	Moeite met functioneren in organisatiestructuren.

							
Elke stap heeft herkenbare taken. Deze icoontjes laten zien wat je in elke fase oefent of leert.							
Kinderen gaan voor het eerst echt vergelijken wat ze kunnen en wat anderen kunnen.	Het onderwijs wordt verplicht: nieuwe verwachtingen, regels en routines.	Meer groepswerk	Kind beheerst de basis van taal en rekenen. Nieuwe informatie komt erbij, maar in kleine stapjes. Voor het kind gaat dat te langzaam, het wordt saai en onderprikkelend.	Angst rondom de moeilijker wordende sociale situatie en vaak ook stress rond de grotere sociale “rituelen” zoals de eindmusical.	Moeite om mee te komen met het sociaal-emotionele niveau van de klas.	Het systeem is ineens veel meer gericht op zelfregie en eigenaarschap. Dat zijn sociaal-emotionele ontwikkelingspunten die veelal nog achterlopen, waardoor de student het (opnieuw) zwaar kan krijgen.	Start werkende leven of onzekerheid over passende vervolgstap.
De kinderen met een atypische ontwikkeling schrikken soms hier al van hoe anders ze denken en doen dan andere kinderen. Ze kunnen hier per ongeluk leren dat ze geen “goed kind” zijn. Ze doen immers niet de gebruikelijke kinderzaken.	Sommige kinderen ervaren verwarring of stress over sociale regels, zoals beurt nemen, vriendjes maken, etc.	Aan het begin van de basisschool kunnen twijfels opspelen: Kan ik dit wel? Wat als het mij niet lukt?	Kind haakt af, gaat eigen dingen doen of stoort de les. Zo ontstaat er afstand tussen het kind, de klas en de docent, niet omdat het kind het niet kan, maar omdat de les niet aansluit bij wat die nodig heeft.	Schooladvies leidt tot spanning over vervolgkeuzes, onzekerheid over de waarde van het advies en de angst voor het niet waar kunnen maken van de verwachtingen.	Vaak valt de leerling op door eigenlijk positieve eigenschappen zoals: • eigenheid • eerlijkheid • intelligentie		Keuzestress, faalangst, of het gevoel van ‘niet passen’ in de werkcultuur. Bijvoorbeeld door veel regels, hiërarchie en weinig autonomie.
	Kind heeft veel vragen die niet beantwoord worden. Bijvoorbeeld over school, andere kinderen en gedrag.	Wat voor anderen vanzelf lijkt te gaan, kan voor het kind spannend zijn. Zeker als het kind nog niet goed weet hoe die leert.			Dit kan jaloezie bij andere leerlingen veroorzaken, wat tot pesten kan leiden.		